

OBSAH

1	ÚVOD (F. HORÁK)	3
2	VÝZNAM A POSTAVENÍ CHOVU OVCÍ (F. HORÁK)	5
2.1	Stručná historie chovu ovcí u nás	5
2.2	Chov ovcí po roce 1945	7
2.3	Chov ovcí ve světě a zemích EU	11
3	BIOLOGICKÉ ZÁKLADY UŽITKOVÝCH VLASTNOSTÍ (Č. ČERVENÝ, J. DOSKOČIL, F. HORÁK)	16
3.1	Stavba těla ovce (Č. ČERVENÝ)	16
3.1.1	Pohybové ústrojí	16
3.1.2	Trávicí ústrojí	19
3.1.3	Dýchačí ústrojí	24
3.1.4	Močové ústrojí	25
3.1.5	Pohlavní ústrojí	25
3.1.6	Oběhové ústrojí	28
3.1.7	Řídící soustavy	29
3.1.8	Ústrojí tělního pokryvu	30
3.2	Růst a vývin (J. DOSKOČIL)	33
3.2.1	Faktory ovlivňující růst a vývin	34
3.2.2	Hodnocení růstu	35
3.3	Základy fyziologie trávení	35
3.4	Fyziologie reprodukce	39
3.4.1	Funkce samčích pohlavních orgánů	39
3.4.2	Funkce samičích pohlavních orgánů	40
3.4.3	Fáze pohlavního cyklu	41
3.5	Laktace	42
3.6	Základní fyziologické normy (F. HORÁK)	44
4	PRODUKTY CHOVU OVCÍ (F. HORÁK)	47
4.1	Hlavní produkty	47
4.1.1	Ověčí maso	47
4.1.2	Vlna	57
4.1.3	Ověčí mléko	66

4.1.4	Ovčí kůže	71
4.2	Vedlejší produkty	73
4.3	Nepřímý užitek	73
5	PLEMENA A UŽITKOVÉ TYPY OVCÍ (F. HORÁK, A. PINDÁK)	75
5.1	Ovce v zoologického systému (F. HORÁK)	75
5.2	Fylogenetický původ ovcí	76
5.3	Domestikace ovcí	77
5.4	Genofond plemen ovcí	78
5.4.1	Třídění plemen ovcí	78
5.4.2	Rajonizace plemen	79
5.5	Plemena a užitkové typy ovcí v ČR (F. HORÁK, A. PINDÁK)	80
5.5.1	Plemena s kombinovanou užitkovostí	80
5.5.2	Plemena s masnou užitkovostí	89
5.5.3	Plemena mléčná	94
5.5.4	Plemena plodná	95
5.5.5	Ostatní a zájmová plemena	96
6	ŠLECHTĚNÍ OVCÍ (A. PINDÁK, M. MILERSKI, V. MAREŠ, F. HORÁK)	100
6.1	Začátky historie šlechtění (A. PINDÁK)	100
6.2	Genetika a prostředí v procesu šlechtění	100
6.3	Měření užitkových znaků	102
6.4	Hodnocení a selekce	102
6.5	Korelace užitkových vlastností	104
6.6	Geny s velkými účinky — major geny	105
6.7	Gen callipyge	106
6.8	Základní šlechtitelská opatření (A. PINDÁK, M. MILERSKI, V. MAREŠ, F. HORÁK)	106
6.8.1	Kontrola užitkovosti	106
6.8.2	Kontrola dědičnosti, odhad plemenné hodnoty	112
6.8.3	Testace na výkrmnost a jateční hodnotu	117
6.8.4	Šlechtitelské chovy	119
6.8.5	Nákupní trhy a základní výběry ovcí	119
6.8.6	Plemenářská evidence v chovu ovcí	123
6.8.7	Označování a ústřední evidence ovcí	124
6.8.8	Plemenné knihy	127
6.9	Mateřské a otcovské populace (A. PINDÁK)	127
6.10	Selekce na užitkové vlastnosti	129
6.11	Metody plemenitby	130
6.12	Ekonomika šlechtění	134
6.13	Výstavy a přehlídky	134
7	REPRODUKCE (F. HORÁK, R. AXMANN)	136
7.1	Pohlavní cykly u ovcí (F. HORÁK)	137
7.2	Způsoby zapouštění	138
7.3	Možnosti zvýšení plodnosti	141

7.4	Březost a bahnění ovcí (F. HORÁK, R. AXMANN)	143
7.4.1	Správné připouštění ovcí	144
7.4.2	Péče o bahnice ve druhé polovině březosti	146
7.4.3	Bahnění ovcí, péče o jehňata	148
7.5	Odchov a odstav jehňat	152
7.6	Kastrace a kupírování jehňat (F. HORÁK)	158
7.7	Základní ukazatele reprodukce (F. HORÁK)	159
8	VÝŽIVA A KRMENÍ (L. ZEMAN, P. DOLEŽAL, P. VESELÝ, F. HORÁK)	160
8.1	Konzervace krmiv (P. DOLEŽAL, L. ZEMAN)	160
8.1.1	Výroba sena	160
8.1.2	Výroba siláží (senáží)	164
8.1.3	Výroba lisovaných obalovaných senáží	169
8.2	Potřeba živin pro ovce	174
8.2.1	Normy potřeby živin	174
8.2.2	Složení krmiv – katalog krmiv	178
8.2.3	Potřeba živin	178
8.2.4	Potřeba vody	179
8.2.5	Minerální látky ve výživě ovcí	183
8.3	Technika krmení ovcí (F. HORÁK)	185
8.3.1	Krmiva pro ovce	186
8.3.2	Krmení bahnic	188
8.3.3	Výkrm ovcí	190
8.4	Pastva a pastevní systémy (P. VESELÝ, F. HORÁK)	191
8.4.1	Způsoby pastvy ovcí	192
8.4.2	Oplůtkové systémy pastvy	197
8.4.3	Ošetřování ovcí na pastvě	201
8.4.4	Společná pastva více druhů	203
8.4.5	Pastva v chráněných oblastech	203
8.5	Zimní krmení ovcí – ovčácké desatero (P. VESELÝ)	204
8.6	Ošetření pastevních porostů (F. HORÁK)	205
9	USTÁJENÍ A CHOVNÁ ZAŘÍZENÍ (F. HORÁK)	209
9.1	Ovčiny a jejich zařízení	209
9.2	Vnitřní dispozice stáje	211
9.3	Mikroklima stáje	213
9.4	Vnitřní zařízení stáje	214
9.5	Vnější zařízení stáje	216
9.6	Požadavky na ustájení po vstupu do EU	218
10	ZDRAVOTNÍ PROBLEMATIKA CHOVU OVCÍ (R. AXMANN)	221
10.1	Infekční problémy chovu ovcí	221
10.1.1	Klostridiové nákazy, enterotoxémie ovcí	221
10.1.2	Pasterelóza jehňat	223
10.1.3	Nakažlivé kulhání ovcí	224
10.1.4	Infekční příčiny poruch reprodukce	226

10.1.5	Příměť pysková	227
10.1.6	Maedi-visna	227
10.1.7	Paratuberkulóza ovcí	228
10.1.8	Klusavka ovcí (scrapie)	228
10.1.9	Listerióza ovcí	231
10.2	Endoparazitózy ovcí, odčervování	232
10.3	Ektoparazitózy ovcí	235
10.4	Neinfekční onemocnění ovcí	236
11	EKONOMIKA CHOVU OVCÍ (F. JÍLEK, F. HORÁK)	240
11.1	Faktory ovlivňující ekonomiku chovu ovcí (F. JÍLEK)	240
11.2	Kalkulace nákladů v chovu ovcí	246
11.3	Ekonomická analýza chovu ovcí	247
12	CHOVATELSKÝ ROK, POJIŠTĚNÍ OVCÍ (F. JÍLEK, F. HORÁK)	252
12.1	Systém chovu s jarním bahněním (F. JÍLEK)	252
12.2	Systém chovu se zimním bahněním	258
12.3	Kalendář březosti	259
12.4	Pojištění v chovu ovcí (F. HORÁK)	259
13	EKOLOGICKÝ CHOV OVCÍ (F. HORÁK)	261
13.1	Ekologický chov zvířat	262
13.2	Požadavky na ekologické pěstování rostlin	263
13.3	Bioprodukty	264
14	NORMY, VYHLÁŠKY A PŘEDPISY PLATNÉ V EU (F. HORÁK, J. TUZA)	265
14.1	Základní právní předpisy související s podnikáním (J. TUZA)	265
14.2	Důležité zákony, vyhlášky a normy (F. HORÁK)	268
14.3	Základní předpisy EU	270
15	SLUŽBY PRO CHOVATELE (V. MAREŠ)	271
16	OVČÁCKÝ PES, JEHO VYUŽITÍ A PÉČE O NĚJ (R. LOUČKA)	275
16.1	Požadavky na ovčáckého psa	275
16.2	Využití ovčáckého psa	276
16.3	Výběr štěněte	277
16.4	Péče o štěně a dospělého psa	277
16.5	Výcvik ovčáckého psa	278
16.6	Výživa a krmení ovčáckého psa	280
16.7	Význam ovčáckých psů	281
17	POUŽITÁ LITERATURA	284
18	REJSTRÍK	286